

Jus Canonicum Practice Explicatum

Seu Decisiones Casuum Ad Singulos Decretalium Gegorii Papæ IX. Titulos,
& ad Consuetum Referendi Modum accommodatæ

Complectens dimidiam Decretalium Partem, videlicet nonaginta duos
Titulos, nimirum usque ad Titulum XX. Libri de Feudis exclusivè

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1728

Quæst. An admitti & quando possit productio testium lite nondum
contestata?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62305)

regia petiit à Judice loci, ut sibi non interpositâ morâ liceat producere testes innocentiæ suæ civem illum honestum, ejusque conjugem, in quorum actibus per aliquot annos versata, & inde abstracta est, eò quòd illi sciant, se toto illo die, honoribus

S. Joannis Baptistæ consecrato, hæsisse domi ægram in lecto, nec unquam domo pedem extulisse. Judex eam rescire voluit, quòd lis nondum sit contestata, adeoque sibi fas non sit audire & recipere testes, antequam liti contestatio facta sit,

QUÆRITUR.

An Judex bene negaverit Susannæ productionem testium?

Dine negatam esse insinuat I. Rurica hujus Tituli, in qua statuitur hæc Regula: *ut lite non contestata non procedatur ad testium receptionem.* Cui II. ad stipulatur ratio; quæ liti contestatio est initium & fundamentum Judicii. *text. & gl. in c. 27. de Offic. & potest. Judicis deleg.* ergo testes, qui sunt producendi in Judicio, durante, adeoque jam inchoato Processu, & in termino probationis, non possunt produci vel recipi ante liti contestationem. III. Quamvis possint produci testes & recipi ante litem contestatam in casu periculi, ne non receptis testibus ante litem contestatam subtrahatur vel pereat copia probationis, ut si testes sint valde senes, valetudinarii, profecturi ad bellum, diu absaturi &c. & sic periculum sit, ne vel præmorianur, vel rei gesta obliviscantur. Barb. & Gonzalez ad c. *fm. b. t. Farinac. in Praxi Criminali. l. 3. tit. 8. q. 76. n. 10. qui n. 83.* Judicis arbitrio permittendum censet, an subit in his vel illis circumstantiis tale periculum; hujusmodi tamen pe-

riculum in præsentî casu nullum apparet, cum testes, quos Susanna intendit producere, non sint senes, non valetudinarii, non profecturi ad bellum &c. ergo. Adde IV. quòd etiam in casu periculi solummodo liceat testes producere ante contestationem liti, quando *civiliter est agendum.* Textus clarus in c. *fm. cit. pr.* adeoque tantum in causis civilibus, vel criminalibus quidem, at civiliter intentatis. Glos. Abbas & alii in d. c. *fm.* Sed hic versatur in causa criminali criminaliter tractanda: ergo.

Verum pro certo habendum, quod Judex fuerit obligatus vel statim procurare liti contestationem; vel, si ex causa absentix vel alia relevante id facere non potuerit, recipere testes, ut petiit Susanna, atque examinare *ad perpetuam rei memoriam,* uti ajunt, & ad futuram defensionem: quod posterius procedit in Reo, tam in causis Criminalibus, quàm in Civilibus, nimirum favore innocentix, etsi testes non sint senes & decrepiti, valetudinarii, aut diu absaturi &c.

adeoque etiam extra casum periculi, ne moriantur testes, vel rei gesta obliviscantur. Probatur partim ex communi sensu DD. cum Farinac. q. 76. cit. n. 123, Gallio l. 1. observ. 92. n. 15. Viviano in c. fin. cit. §. sunt & alii, Nicol. Rodriq. in rubric. hujus tit. q. 1. n. 5. adeoque quoad hoc partes Rei sunt favorabiles, quam Actoris: partim ex eo, quod defensio in Jure sit valde favorabilis, & praestet nocentem absolvi, quam innocentem condemnari. l. 5. ff. de poenis.

Obmota parum vel nihil obsunt huic veritati. Primum procedit quidem generaliter, at, sicut omnis regula patitur suas exceptiones, ideo de Reo non procedit, quando testium

productio servit ad futuram defensionem: imò limitatur etiam in Actore si periculum sit, ne ex dilata litis testatione, & non receptis testimoniis ei pereat copia probandi. Secundum eandem recipit responsonem; quod praestet Reum defendi, vel cogere veritatis ostendendae non perire, quod ordinem Judicarium observari rigide. Tertium & Quartum habent quidem locum in Actore testes ante litis testationem producere volente, propter c. fin. b. t. §. l. 37. ff. de Mun. dicitur, quod accusatori non sit adhibendus favor in executionibus poenarum: non verò in Reo, praestet in Criminalibus, ubi de admodum gravi illius praesudicio agitur.

TITULUS VII.

De Juramento Calumniae.

DECISIO L.

De criminaliter accusato super crimine peculationis & aliis, recusante juramentum calumniae.

SPECIES FACTI.

Corvinus plebeio de stemmate, solerti tamen & callidò dotatus ingenio, tanta dexteritate, qua pollebat in sermone & opere, devincire sibi novit Magnatum quempiam in

sublimi fastigio positum, & ex aliis dotibus conspicuum, ut per ipsum ferè solum non modò momenti negotia conficerentur, etiam pleraque officia & gratia